

NOVA HISPANIA.

FVIT hæc Prouincia sub Hispanorum imperio vi redacta, circa annum Domini 1518. duce Ferdinando Cortesio; qui eam maxima suorum, maiorum autem incolarum pro libertate pugnantium strage, expugnauit. Regio est argento & auro diues, flumina enim in ea quamplurima aureas arenas ferunt. Circa Oceani littora, quæstuosa admodum ostrearum quæ margaritas pariunt, piscatio. Lacus falsi in ea multi sunt, quorum aqua solis ardore in sal optimum concrefcit. Fertilitas magna Casiæ fistulæ hic est: item fructus generis quod ipsi Cacao vernaculè appellant, estq; amygdalæ instar. quod apud ipsos magno in pretio habetur; ex eo namque potum, valde ab eis expetitur, conficiunt. Mare quod regionem alluit, & fluuij quibus irrigatur, piscibus abundant. Crocodilos etiam flumina nutriunt, quorum carnibus vescuntur incolæ. hoc animal his locis plerumque viginti pedum longitudinem excedit. Tractus est valde montosus, & rupibus hinc inde celsissimis asperrimus. Diuersitas est magna linguarum his regionibus, adeò vt alter alterum citra interpretem minimè intelligat. Colonias ab Hispanis hic traductas habet lector in hac Tabula, primum Compostellam, vbi Sedes episcopalis, & Consilium Regium. Colima item quam Purificationis nominant. Guadalajara celeberrima, & caput Regni. (Nouæ Galliciæ scilicet.) Mechoacan, sedes quoque Episcopalis. Cacatula. Ciuitas Angelorum, metropolis & episcopatus: Mexico, ciuitas Regalis, aut potius omnium Noui orbis vrbium regina; in ripa lacus, siue paludis potius sita: imò ipsa vrbis arca paludinosa est, adeò vt ad eam nō nisi per pontes aditus aut exitus pateat. Lacus huius est falsus, qui longitudine ad sex leucas, latitudine quinque se diffundit. piscibus caret, præterquam minutilis; quos vermes quis magis aptè posset appellare: ex quorum putredine quæ ardoribus æstiuis ibidem causatur, aer interdum inficitur, ita vt malefana reddatur habitatio; nihilominus incolis mercatoribusque adeò frequēs est, vt quoduis aliud nostri orbis emporiū. ampla enim vrbs, vt quæ trium ferè leucarum itineris in ambitu habeat. lacus alter qui huic confinis est, est dulcis, admodumque piscosus. in quo etiam multa opida sunt. sunt etiam quamplurima in vtriusque lacus ripa.

Cum hæc vrbs ab Hispanis caperetur, erat annus quadragesimus post centesimum, ex quo eius prima iacta fuerant fundamina: eratque Montezuma id tēporis eius rex, nonus numero. mirum eam tam exiguo annorum interuallo in tantam amplitudinem magnificentiamque excreuisse! Huius vrbis & territorij circumiacentis naturam, situm, & ritus, si quis penitius cognoscere desiderat, Ferdinandi Cortesij Narrationes adeat. extant in volumine Nouus Orbis inscripto: & in voluminibus Nauigationum, Italica lingua Venetiis excusis.

